

МАДАРСКИЯТ КОННИК

МАДАРСКИЯТ КОННИК

балет в 4 действия от Димитър Сагаев

либрето от Васил Попов

Сценична редакция на Русенската опера

ОМУРТАГ — български хан

ЕСЛИЦА — негова дъщеря

ОНЕГОВАН — военачалник

ПАЛВИР — майстор каменоделец

ДВОРЦОВ ИНТРИГАНТ

Ловци, боици, каменоделци, дивни племена, девойки, верги
знанки, пленнички, народ.

Първо представяне на балета — на сцената на Русенската
опера.

Регионална библиотека
"Любен Каравелов" - Русе

120000890819

НАРОДНА ОПЕРА РУСЕ

491034

МАДАРСКИЯТ КОННИК

СЪДЪРЖАНИЕ

I ДЕЙСТВИЕ.

Тежко наследство е оставил на потомците си великият български хан Крум. Страниш — една млада държава, която трябва да бъде укрепена, благоустроена, народа да бъде сплотен и единен. Все още надигат глава някои съседни, все още не са се умирили дивите воинствени скитинци, които правят дръзки набези отсам Дунава. Но Крум е нанесъл тежки поражения на главния враг — Византия и сега българската държава навлиза в ера на мирно развитие. Хан Омуртаг се е заел да благоустрои новата държава и да сплоти българи и славяни в един народ. Той е привлякъл майстори строители, които да изградят престолния град — Плиска. Строят се красиви дворцови сгради, здрави защитни стени, правят се пътища, поставят се колонии в надписи. На стръмните Мадарски скали Омуртаг е заповядал да бъдат изсечени важни държавни надписи редом с величествен каменен конник, символ на непобедимостта на българския народ. Под тия скали е шил вино с попителни Крум Страниш, тук е спирал своя запяхтия кон и Тервел. Големата строителна работа Омуртаг е поверил на майстора славянина Палвир и неговите опитни помощници — строители.

Отминала е пролетта. Настъпват горещите летни дни. Слънцето превзема знойно и работата не спори. Палвир е замислен. Задачата, която ханът му е възложил, се оказва трудно изпълнима. Трябва да се увековечат с длето и чук славните победи и достижения на народа. За да развеселят своя майстор, каменоделците се напават на хоро.

Чува се ловданийски рог. Ханът е излязъл на лов. На поляната пристигат ловци начело с жестокият военачалник Онегован. Каменоделците развалят хората и се залавя за работа. Само Палвир остава замислен, и без респект от военачалника, засегнат, Онегован замахва с бича си и удри в лицето Палвир. Свидетел на тая неприятна случка става Еслица, дъщерята на хана, която се притичва и взема под закрила майстора. Идват и други девойки. Полянката се изпълва с глъч и веселие. Пристигат нови групи ловци. Отново се чуват звуци на рог. Той път пристига сам хан Омуртаг. С възхищение той разглежда строителните работи. Плиска наистина става благоустроена и уредена столица. Придружен от свитата си, ханът отминава. Времето, обаче неочаквано се разваля. Разразява се лятна буря. Използвайки лошото време, дива северна скитинца нахлува в стана на Омуртаг с цел да открият възможности за грабеж. Настъпва суматоха. Палвир организира за отбрана своите момчета. Той поема защитата на изплашените момичета. При него е безстрашната ханска дъщеря, която умее да си служи изкусно с дъка. Пристига Омуртаг със свитата си. Наглите скитинци са прогонени, но сега става ясно, че границите на държавата не са сигурни и че се налага незабавно да се тръгне на поход за унищожение на смутителите. Омуртаг отминава. Идва Еслица. Тя е ранена в ръката от стрела. Палвир изважда зазаваната си кърпа и превързва раната. Сега той отблизо вижда пленителния образ на смуглата девойка. Нейните дълги ресници бавно се повдигат и му откриват най-милни и дружелюбен поглед, който той е срещал в живота си. На следващия ден, из храстите, се появява синката на дворцовия интригант.

II ДЕЙСТВИЕ.

Летния дворец на Омуртаг. Хапът е на война. В двореца е само иетовата дъщеря Еслица. За пръв път девойката е почувствувала в сърцето си любов. И тая любов не е към жестокият полководец Онегован, на когото иска да я даде баща ѝ, а към синеския момък Палвир, чудният майстор — каменоделец. Но Палвир е християнин. Ето къриата, украсена с кръстове, с която Палвир е за вързал ръката ѝ. Девойката изпитва страх от своите езически богове. Но колкото и голям да е страхът и от суровите богове, той трябва да отстъпи пред нейната голяма и неудържима любов към Палвир. Дворцовият интригант следи нейното келебане. Виждайки къриата с кръста, той се досеща за кого мисли и кого обича Еслица. Дочуват се тържествени сигнали. Пристига Омуртаг начело на победените войски. Всички ликуват. Народът и войниците танкуват буйни танци. В разгара на веселието, дворецовият интригант се приближава до Онегован и му разкрива тайната на Еслица.

III ДЕЙСТВИЕ.

В подножието на Мадарските скали. Привечер. Залезващото слънце позлатява върховете на дърветата. В низината се е спуснала приятна прохлада. Бодена от своето неудържимо чувство на любов, Еслица идва в ония места, където очаква да срещне Палвир. И наистина, привършил своята работа, Палвир се спусне към долината, където живее Еслица, мургавата ханска дъщеря, към която го влече неосезнато още любовно чувство. Двамата се срещат. Това което устата не могат да изрекат, очите го казват. В упоителен любовен дует, Еслица и Палвир разкриват чувствата си. Те по-вече не ще могат да живеят един без друг. Религиозните предразсъдъци отстъпват пред тизната сила и пламенна любов.

IV ДЕЙСТВИЕ.

Двореца на хана. Омуртаг е устроил ширешество по случай празника на бога Тангри. Всички се веселят. Танкуват девойки, поивават се вертизинки, дошпи от плодородните полета. Онегован пристига със своите войствени стрелци. Пред трона на хана танкуват и красиви пленнички. В подножието на трона Еслица, етои излегната на красива кожа. Тя моли баща си да дари свобода на пленничките. Омуртаг прави великодушен знак и пленничките се оттеглят с благодарност. Онегован танкува с Еслица, която скучае и го отбягва. В разгара на тържеството пристига Палвир, придружен от своите най-добри помощници. Големите строителни работи са привършени. Палвир носи умалено изображение на крепостта, в подножието на която е издиган Мадарският конник. Омуртаг повдига тържествено занета и го посочва на всички присъстващи. Сега вече българската държава има своя гредена столица. Омуртаг е доволен от майсторството на Палвир. Той предлага на младият майстор да поиска какъвто желае царски дар. Какво може да поиска младият момък? Неговите очи срещат очите на ханската дъщеря, които му казват: „Лонскай мене! Не се страхувай!“ Палвир се решава. Настъпва смут. Омуртаг е поразен. Но царската дума трябва да бъде изпълнена. Палвир и Еслица са безгранино щастливи. Те танкуват безгрижно и ненавикат опастността която ги грози.

По внушение на Онегован, дворецовият интригант известява на Омуртаг, че Палвир е християнин. Обхванат от ярост, Омуртаг дава съгласие да бъде убит Палвир. Празнеството продължава. Палвир излиза в градината. Еслица се весели със своите другарий. В дворцовата зала нахлуват бонли, които донасят окървавената риза на Палвир. Краткото щастие на Еслица свършва. Притискайки окървавената риза до гърдите си, тя изтичва и се хвърля от скалата, където за пръв път срещна Палвир.